

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne obchodnej spoločnosti **K., v.o.s.**, so sídlom T., zastúpenej **JUDr. V.**, advokátom A., s.r.o., so sídlom v B, N., proti žalovanému **Ústrednému inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie**, so sídlom Prievozská č. 32, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. P/1060/1/2004 zo 14. augusta 2006, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 394/2006-67 z 23. októbra 2008, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 394/2006-67 z 23. októbra 2008 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d' a ľ š i e k o n a n i e.**

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) zamietol žalobu proti rozhodnutiu žalovaného č. P/1060/1/04 zo 14. augusta 2006, ktorým žalovaný po zrušení svojho predchádzajúceho rozhodnutia č. P/1060/1/04 zo dňa 19. decembra 2005 rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 8. júna 2006 č. k. 1S 76/2006-26 zmenil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa – Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave pre Bratislavský kraj č. P/1060/1/2004 z 21. septembra 2005 v časti týkajúcej sa uloženej pokuty z výšky 1.000.000,--Sk na výšku 250.000,--Sk za porušenie ustanovenia § 5 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov účinného do 30. júna 2007 (ďalej aj „zákon č. 634/1992 Zb.“) a uložil žalobkyni uvedenú sumu zaplatiť do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia na účet Štátnej pokladnice.

Krajský súd sa po zrušení svojho uznesenia o zastavení konania v danej veci č. k. 1S 394/2006-30 z 8. novembra 2007 uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. júla 2008 č. k. 6Sžo/23/2008 a vrátení veci na ďalšie konanie vo svojom meritórnom rozhodnutí stotožnil s názorom žalovaného, že zo strany žalobkyne došlo pri predaji pyrotechnických výrobkov k porušeniu povinnosti vyplývajúcej z § 5 zákon o ochrane spotrebiteľa, ktorá ukladá predávajúcemu

zabezpečiť predaj výrobkov a poskytovanie služieb spôsobom, ktorý umožňuje ich riadne a bezpečné vykonávanie. Krajský súd zhodne so žalovaným konštatoval, že v čase kontroly vykonanej inšpektormi Slovenskej obchodnej inšpekcie dňa 28. decembra 2004 nebol v prevádzkarni K. R. ul. č. X. v B pri samoobslužnom predaji pyrotechniky prítomný žiaden predavač – dozorujúca osoba, ktorá by upozorňovala kupujúceho na nutnosť dodržiavať určité pravidlá pri používaní týchto výrobkov, čo je v rozpore s § 8 vyhl. č. 536/1991 Zb., pričom tieto nedostatky boli u žalobcu v prevádzke na ulici R. J. a T. zistené opakovane.

Vychádzajúc z ustanovení § 3 ods. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), § 24 ods. 1 a § 5 zákona č. 634/1992 Zb., § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 128/2002 Z. z.“) a § 7 ods. 3 a § 8 ods. 1 až 3 vyhlášky Slovenského banského úradu č. 536/1991 Zb. o pyrotechnických výrobkoch účinnej do 31.12.2007 krajský súd námietky žalobkyne uvedené v žalobe ohľadom iba krátkodobosti trvania protiprávneho stavu spočívajúceho v neprítomnosti dozorujúcej osoby v oddelení s pyrotechnickými výrobkami, nedbanlivostného správania sa zamestnancov ani písomných upozornení umiestnených v predajni adresovaným spotrebiteľom nepovažoval za relevantné, keď nepochybne aj žalobkyňa si bol vedomá svojej povinnosti zabezpečiť aj prítomnosť dozorujúcej osoby v oddelení s pyrotechnickými výrobkami.

Takto potom dospel krajský súd k záveru, že zo strany žalobkyne došlo pri predaji pyrotechnických výrobkov v danom prípade k opakovanému porušeniu povinnosti vyplývajúcej jej z § 5 zákona č. 634/1992 Zb., nakoľko žalobkyňa si nespĺnila povinnosť vyplývajúcu jej z vyhlášky č. 536/1991 Zb., ktorej účelom bolo upraviť realizáciu práva štátu v oblasti predaja pyrotechnických výrobkov. Zdôraznil, že účelom osobitnej právnej úpravy predaja tohto druhu tovaru je ochrana zdravia a majetku spotrebiteľa, takže neinformovaním spotrebiteľa dostatočným spôsobom o nutnosti dodržiavania návodu na používanie takýchto výrobkov, môže prísť k ohrozeniu zdravia alebo majetku osoby, ktorá nebola zodpovedným pracovníkom na potrebu dodržiavania návodu a spôsobu manipulácie s výrobkom upozornená. Mal za to, že z hľadiska požiadaviek vyhlášky je nepostačujúce spotrebiteľa len informovať vyvesením tabule s odkazom, kde a kto mu podá ďalšie vysvetlenie a to predovšetkým s prihliadnutím na špecifiká predávaného druhu výrobku v porovnaní s tovarom bežnej spotreby, pričom špecifickosť predmetného tovaru sa prejavila i v potrebe upraviť spôsob a podmienky jeho predaja v osobitnom právnom predpise.

Krajský súd dospel k názoru, že účelom predmetnej vyhlášky bolo, aby predaj pyrotechnických výrobkov nebol vykonávaný samoobslužným spôsobom, aj keď samotné znenie vyhlášky zákaz takéhoto predaja nezakazuje, resp. neprikazuje predaj výlučne upravený konkrétnym spôsobom. Napriek tomu s prihliadnutím na charakter výrobku zákonodarca zjavne považoval za potrebné, v záujme bezpečnosti a ochrany spotrebiteľa pri následnej manipulácii s predmetným tovarom, sprísniť podmienky

predaja takýchto výrobkov a to zabezpečením prítomnosti kvalifikovaného predavača, ktorý by kupujúceho upozornil na potrebu dodržania návodu na používanie a v prípade potreby podal i ďalšie potrebné vysvetlenie.

Ak žalovaný s prihliadnutím na tieto skutočnosti uložil pokutu za opakované porušenie vyššie uvedených ustanovení, bolo podľa názoru prvostupňového súdu potrebné vysloviť, že pokuta bola dôvodná a jej výšku považoval prvostupňový súd za primeranú.

K námietke žalobkyne, že rozhodnutie vydal neoprávnený orgán krajský súd uviedol, že podľa § 3 zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa orgánom kontroly vnútorného trhu je Slovenská obchodná inšpekcia, ktorá sa člení na Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave a jemu podriadené inšpektoráty Slovenskej obchodnej inšpekcie. Inšpektorát je v správnom konaní orgánom prvého stupňa. Krajský súd aj túto námietku považoval za nedôvodnú, keďže v správnom konaní konali orgány, ktorým zákon priznal postavenie správnych orgánov.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie namietajúc, jednak nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom spočívajúce v tom, že krajský súd považoval napadnuté rozhodnutie za zákonné, t. j. vydané na základe správneho procesného postupu a dostatočne zisteného skutočného stavu a preskúmateľné v časti odôvodnenia výšky pokuty a výšku pokuty považoval za primeranú. Rozsudok prvostupňového súdu považoval za vadný aj z dôvodu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a to že prvostupňový súd sa nevysporiadal s argumentáciou žalobkyne ohľadom nepreskúmateľnosti napadnutých rozhodnutí, nedostatočného zistenia skutočného stavu správnym orgánom a porušení procesných práv žalobkyne v konaní pred správnym súdom.

Majúc za to, že napadnuté správne rozhodnutia boli vydané nezákonne, namietala, že sa správny orgán v plnom rozsahu nevyporiadal so všetkými skutočnosťami uplatnenými v odvolaní, čím porušil § 3 ods. 3 a § 47 ods. 3 správneho poriadku; konkrétne správny orgán v odvolaní nijako nereagoval na námietku žalobkyne v čl. VI odvolania, podľa ktorej sa správny orgán nevyporiadal s dôvodmi, ktoré ho viedli k uloženiu sankcie v určitej výške, v dôsledku čoho je napadnuté prvostupňové správne rozhodnutie nepreskúmateľné.

Namietala, že správny orgán odmietol bez akéhokoľvek konkrétneho vysvetlenia vykonať dôkaz navrhovaný žalobkyňou v odvolaní proti prvostupňovému správnomu rozhodnutiu, t. j. výsluch vedúceho kontrolovanej prevádzky, pričom v odôvodnení rozhodnutia o odvolaní neuviedol, prečo považuje výsluch zameraný na zistenie odbornej pripravenosti zamestnancov za neúčelný. Podľa žalobkyne však bezpochyby platí, že z hľadiska charakteru protiprávneho konania a závažnosti vecí (zákonné kvalifikačné kritériá pre určenie výšky pokuty podľa § 24 ods. 6 zákona ochrane spotrebiteľa) je relevantné zistenie, či kontrolovaný subjekt svojich

zamestnancov nevyškoli na predaj pyrotechniky vôbec, alebo či zamestnanci školení boli (i keď neprítomní v čase kontroly). Správny orgán teda bez náležitého odôvodnenia odmietol vykonať dôkaz, na základe ktorého bolo možné určiť skutočnosť, ktorú zákon prikazuje pri určení výšky pokuty zohľadniť. Zdôraznila pritom, že išlo o skutočnosť, ktorá preukazuje menšiu závažnosť konania žalobkyne. Správny orgán týmto konaním zároveň zamedzil riadnemu a úplnému zisteniu skutočného stavu veci, čím porušil § 34 ods. 1 správneho poriadku.

Žalobkyňa poukazovala i na to, že obe žalobou napadnuté správne rozhodnutia neobsahujú dostatočné a preskúmateľné určenie výšky pokuty z tých hľadísk, ktoré sú priamo stanovené ustanovením § 24 ods. 6 zákona o ochrane spotrebiteľa (t. j. zákona č. 634/1992 Zb. účinného do 30.6.2007), t. j. z hľadísk charakteru protiprávneho konania, závažnosti veci, spôsobu porušenia povinnosti, dĺžky trvania porušenia povinnosti, následkov porušenia povinnosti a miery zavinenia. Správny orgán ukladajúci pokutu je povinný uviesť, ako pri určovaní výšky pokuty zohľadnil všetky tieto kritériá. Táto povinnosť mu vyplýva z § 34 ods. 1 správneho poriadku, podľa ktorého je povinný zistiť skutočný stav veci, v spojení s § 47 ods. 3 správneho poriadku, podľa ktorého v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie. V žalobou napadnutých správnych rozhodnutiach správny orgán neuviedol, ako vyhodnotil napr. mieru zavinenia, ako ustálil dĺžku trvania porušenia povinnosti, nezaoberal sa tým, či bola povinnosť porušená nevyškolením predavačov alebo len chvíľkovou neprítomnosťou predavačov riadne vyškolených.

K námietke nepreskúmateľnosti dôvodov výšky uloženej pokuty žalobkyňa ako podporný argument dodala, že žalovaný pri určovaní výšky pokuty v svojich rozhodnutiach celkom zjavne nevychádza z konkrétnych (individuálnych) okolností jednotlivých prípadov stanovených v § 24 ods. 6 zákona č. 634/1992 Zb.. Naopak, žalovaný určuje výšku sankcie len na základe jediného kvalifikačného kritéria, ktorým je opakovanie resp. neopakovanie porušenia povinnosti (t. j. predmetné kritérium je zrejme stanovené v internom predpise žalovaného s tým, že podľa neho sa uloží pokuta bez ohľadu na ďalšie okolnosti). Pri jednorazovom porušení povinnosti žalovaný v r. 2005 ukladal žalobkyňi zásadne pokutu 250.000,--Sk a pri opakovanom porušení povinnosti 1.000.000,--Sk. Uvedenú skutočnosť doložila výňatkami z odvolacích rozhodnutí žalovaného.

Žalobkyňa mala za to, že správny orgán v predmetnom prípade nevykonával dokazovanie ohľadom žiadnej z uvedených skutočností, ktoré podľa zákona treba zohľadniť pri určení výšky pokuty; pokiaľ má byť rozhodnutie správneho orgánu ohľadom výroku o uložení pokuty založené na dostatočne zistenom skutkovom stave a preskúmateľné, je správny orgán povinný vykonať dokazovanie ohľadom všetkých týchto skutočností a v rozhodnutí o uložení pokuty uviesť, ako ustálil skutočný stav ohľadom skutočností rozhodujúcich pre určenie výšky pokuty podľa § 24 ods. 6 zákona č. 634/1992 Zb. a ako tieto skutočnosti zohľadnil pri určovaní výšky pokuty.

Žiadala preto napadnutý rozsudok zmeniť, žalobe vyhovieť a žalovaného zaviazat' na náhradu trov konania.

Žalovaný správny orgán vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne zo dňa 15. decembra 2008 uviedol, že námietky žalobkyne uvedené v odvolaní považuje za nedôvodné a nemajúce právnu oporu v zákone. Poukázal na to, že kontrolný orgán postupoval v zmysle zákona č. 634/1992 Zb., správny orgán správne zistil skutkový stav a vyvodil právny záver v tom zmysle, že kontrolovaný subjekt porušil uvedený právny predpis. Na základe tohto zistenia mu bola uložená pokuta, ktorú považuje za primeranú k zistenému porušeniu zákona a rozsahu dopadu na spotrebiteľa s prihliadnutím na šírku obchodných aktivít dotknutého subjektu. Navrhol preto napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré im predchádzalo, bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie pre závažné procesné pochybenie spočívajúce v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia a tým aj nedostatočnom právnom posúdení veci v časti uloženej sankcie.

V správnom súdnictve preskúmajajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP).

V intenciách ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“ sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP.).

Preskúmavanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v správnom súdnictve je ovládané dispozičnou zásadou (§ 249 ods. 2 OSP).

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa (ďalej len „zák. č. 128/2002 Z. z.“), orgánom kontroly vnútorného trhu je Slovenská obchodná inšpekcia; vo svojej kontrolnej a rozhodovacej činnosti je nezávislá.

Podľa § 3 ods. 2 zák. č. 128/2002 Z. z. Slovenská obchodná inšpekcia je orgánom štátnej správy podriadeným Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky. Je rozpočtovou organizáciou napojenou na štátny rozpočet v kapitole Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo"). Člení sa na Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave (ďalej len "ústredný inšpektorát") a jemu podriadené inšpektoráty Slovenskej obchodnej inšpekcie (ďalej len "inšpektorát"), a to:

- a) Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave pre Bratislavský kraj,
- b) Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave pre Trnavský kraj,
- c) Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Prievidzi pre Trenčiansky kraj,
- d) Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie v Nitre pre Nitriansky kraj,
- e) Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Žiline pre Žilinský kraj,
- f) Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie v Banskej Bystrici pre Banskobystrický kraj,
- g) Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Prešove pre Prešovský kraj,
- h) Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach pre Košický kraj.

Podľa § 3 ods. 4 zák. č. 128/2002 Z. z. inšpektorát je v správnom konaní orgánom prvého stupňa.

Podľa § 2 písm. a/ zák. č. 128/2002 Z. z. kontrolou vnútorného trhu sa zisťuje, či výrobky a služby pri ich predaji a poskytovaní sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä či sa predávajú a poskytujú bezpečné, v správnom množstve, miere, hmotnosti a kvalite,

Podľa § 5 zákona č. 634/1992 Zb. predávajúci je povinný predaj výrobkov a poskytovanie služieb zabezpečiť spôsobom, ktorý umožňuje ich riadne a bezpečné vykonávanie.

Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. za porušenie povinnosti ustanovenej týmto zákonom uložia orgány príslušné podľa osobitného predpisu predávajúcemu, výrobcovi, dovozcovi alebo dodávateľovi alebo osobám uvedeným v § 27 pokutu až do výšky 2.000.000,--Sk. Za opakované porušenie povinnosti v priebehu jedného roka možno ukladať pokutu až do výšky 5.000.000,--Sk.

Podľa § 2 ods. 1 vyhlášky Slovenského banského úradu č. 536/1991 Zb. o pyrotechnických výrobkoch účinnej do 31.12.2007 (ďalej len „vyhl. č. 536/1991 Zb.“) sa pyrotechnické výrobky delia na

a) pyrotechnické predmety - výrobky obsahujúce technologicky spracované pyrotechnické zlože, prípadne aj malé množstvo výbušnín, ktoré sú nebezpečné predovšetkým z hľadiska požiarnej bezpečnosti, avšak pri dodržaní návodu na používanie neohrozujú bezpečnosť osôb a majetku,

b) výbušné predmety - výrobky obsahujúce technologicky spracované pyrotechnické zlože a výbušniny, ktoré môžu výbuchom ohroziť bezpečnosť osôb a majetku.

Podľa § 2 ods. 3 vyhl. č. 536/1991 Zb. pyrotechnické predmety na zábavné účely sa zaraďujú podľa stupňa nebezpečenstva do tried I, II a III.

Podľa § 2 ods. 4 vyhl. č. 536/1991 Zb. pyrotechnické predmety na technické účely sa zaraďujú podľa stupňa nebezpečenstva do podtried T0 a T1.

Podľa § 8 ods. 2 vyhl. č. 536/1991 Zb. predávať pyrotechnické predmety tried II a III a podtriedy T1 môžu len osoby s kvalifikáciou pyrotechnika, strelmajstra alebo odpaľovača ohňostrojov 6) alebo osoby, ktoré úspešne absolvovali školenie podľa osnovy a v rozsahu uvedenom v prílohe č. 2 tejto vyhlášky (ďalej len "predavač") v organizácii poverenej Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky.

Podľa § 8 ods. 3 vyhl. č. 536/1991 Zb. predavač je povinný pri predaji pyrotechnických predmetov uvedených v odseku 2 upozorniť kupujúceho na dodržanie návodu na používanie a na požiadanie podať vysvetlenie.

Podľa § 9 ods. 3 vyhl. č. 536/1991 Zb. pyrotechnické predmety triedy II a podtriedy T1 smú nadobúdať a používať iba osoby staršie ako 18 rokov.

Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení ako aj ustanovení v čase kontroly platného a účinného vykonávacieho predpisu (vyhl. č. 536/1991 Zb.) odvolací súd v súlade s názorom súdu prvého stupňa dospel k záveru, že nedodržaním citovaných ustanovení vyhlášky č. 536/1991 Zb. došlo zo strany žalobkyne k porušeniu zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov účinného do 30. júna 2007, a preto v časti o vine za porušenie § 5 zákona č. 634/1992 považoval námietky uvedené v žalobe za nedôvodné.

Neprijateľná bola i námietka žalobkyne, že v danom prípade konal žalovaný neoprávnene, nakoľko podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd správne právne posúdil vec i pokiaľ ide o právomoc žalovaného sankcionovať nedodržanie povinností predávajúceho vyplývajúce mu z vyhlášky o pyrotechnických výrobkoch.

Odvolací súd v tomto smere poukazuje i na viaceré rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobných veciach napr. sp. zn. 2 Sž-o-KS 56/2006, sp. zn. 2 Sž-o-KS 95/2006, sp. zn. 3 SžoKS/69/2006, sp. zn. 3 SžoKS/124/2006, sp. zn. 6 Sž-o-KS 94/2006 či sp. zn. 6 Sžo 5/2007 a ďalšie, z ktorých niektoré boli i predmetom konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, napr. sp. zn. III. ÚS 18/08-15 a sp. zn. III. ÚS 17/08-14 zo 16. januára 2008, (bližšie pozri www.supcourt.gov.sk a www.concourt.sk).

Z predloženého spisového materiálu včítane pripojeného administratívneho spisu odvolací súd konštatuje, že pokiaľ ide o skutkové zistenia správneho orgánu prvého stupňa, ku ktorým dospel na základe vykonanej kontroly, a ktoré vyhodnotil odvolací správny orgán aj krajský súd, tieto neboli medzi účastníkmi sporné. Medzi účastníkmi konania nebolo ani sporné, že v čase vykonávanej kontroly boli pyrotechnické predmety predávané bez prítomnosti kvalifikovaného predavača, ktorý by upozorňoval kupujúceho na dodržiavanie návodu na používanie. Spornou však zostala otázka výšky uloženej pokuty.

Odvolací súd sa preto zaoberal dôvodnosťou odvolacích námietok žalobkyne týkajúcich sa výšky uloženej pokuty a tým aj procesnoprávnou stránkou napadnutého rozsudku.

Odvolací súd považuje za potrebné konštatovať, že krajský súd sa dostatočne a vyčerpávajúcim spôsobom skutkovo ani právne nevyporiadal s námietkami, ktoré ohľadom výšky uloženej pokuty uplatnila žalobkyňa už v podanej žalobe z 20.10.2006 a nechal celkom bez povšimnutia aj odôvodnenie žalovaného v preskúmanom rozhodnutí, ktoré bolo vydané po zrušení predchádzajúceho rozhodnutia žalovaného z 19. decembra 2005 č. P/1060/1/04 rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 8. júna 2006 č. k. 1S 76/2006-26, keď žalovaný novým rozhodnutím zo 14. augusta 2006 č. P/1060/1/2004 opätovne rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zmenil a uložil žalobkyni pokutu vo výške 250.000,--Sk (namiesto pôvodného 1.000.000,--Sk), avšak v odôvodnení tohto svojho rozhodnutia na strane 8 uviedol (rovnako ako v zrušenom rozhodnutí č. P/1060/1/04 z 19. decembra 2005 na strane 7), že „pokuta bola správnym orgánom uložená odôvodnene, v adekvátnej výške a odvolací správny orgán nezistil dôvod na jej zníženie, či zrušenie a od uloženej pokuty očakáva nielen represívny ale aj preventívny účinok.“. Toto odôvodnenie rozhodne nekorešponduje s výrokom rozhodnutia.

Takto potom aj odôvodnenie rozsudku súdom prvého stupňa v časti uloženej pokuty iba tým, že ak správny orgán „uložil pokutu za opakované porušenie vyššie uvedených ustanovení, bolo potrebné vysloviť, že pokuta bola dôvodná a jej výšku považoval prvostupňový súd za primeranú“, je nepostačujúce.

Konštatovanie porušenia predpisov o predaji pyrotechnických výrobkov sa viaže na konkrétny kontrolný nákup, tak ako je to zapísané v zázname z kontroly 28. decembra 2004 a nie na nesprávny spôsob predaja vo všeobecnosti, nakoľko podklady na takýto záver sa v zázname z kontroly nenachádzajú.

Uloženie vysokej sankcie v správnom konaní vyžaduje, aby správny orgán svoje rozhodnutie podrobne zdôvodnil s uvedením konkrétnych skutočností, ktoré odôvodňujú uloženie sankcie v určitej výške. Všeobecné konštatovanie protiprávnosti konania a rozsahu jeho následkov bez bližšej špecifikácie nie je podľa názoru odvolacieho súdu dostatočným pre uloženie pokuty vo výške 250.000,--Sk, keď navyše, ako je už uvedené aj vyššie, odôvodnenie zmeňujúceho rozhodnutia žalovaného vo výške uloženej pokuty nezodpovedá jeho výroku.

S ohľadom na tieto skutočnosti rozsudok krajského súdu je v časti „zaoberajúcej sa“ výškou uloženej sankcie nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, čím nesporne bola žalobkyni odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva. Takýmto procesným právom účastníka je i právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie

vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 OSP totiž znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, a jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť je jedným z princípov predstavujúcim súčasť práva na riadny proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. (bližšie pozri napr. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. I. ÚS 236/06 či Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. I. ÚS 242/2007 - www.concourt.sk)

Potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v ktorom súd preskúmava rozhodnutie správneho orgánu vyplýva i z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Aj keď s ohľadom na judikatúru ESLP nie je potrebné zdôvodňovať každý argument účastníkov konania, súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k rozhodnutiu. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a nie len odkazovať na určité časti zákonov (napr. rozsudok ESLP Ruiz Torija proti Španielsku z 9.12.1994).

Taktiež podľa judikatúry ESLP administratívne trestanie má trestnoprávny charakter. Preto pri absencii procesného predpisu, ktorý by upravoval zásady správneho trestania, treba vychádzať z Ústavy Slovenskej republiky (čl. 50) a analogicky aj z Trestného zákona, pričom v administratívnom trestaní treba rešpektovať aj Doporučenie [Rady Európy (91)] z 13. februára 1991 (relative aux sanctions administratives), podľa ktorého pre ukladanie administratívnych sankcií platia analogicky zásady ukladania sankcií trestných s tým, že správny (administratívny) postih protiprávneho chovania možno uplatniť len v primeranej lehote. Keďže ukladanie sankcií má okrem represívneho významu aj význam preventívny, stráca tento na účinnosti uplynutím neprimeranej lehoty od vzniku porušenia k samotnému uloženiu sankcie.

Z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného, ktorým znížil výšku uloženej pokuty, však nevyplýva, že by sa žalovaný po zrušení svojho predchádzajúceho rozhodnutia vo veci týmto aspektom zaoberal a nevyplýva to ani z rozsudku krajského súdu.

Krajský súd pri svojom rozhodovaní tiež ponechal celkom bez povšimnutia ustanovenie § 250i ods. 2 OSP, podľa ktorého, ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných,

pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúvaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správny orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správny orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Citované zákonné ustanovenie § 250i ods. 2 OSP bolo do piatej časti Občianskeho súdneho poriadku zakotvené zákonom č. 424/2002 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2003 ako revízná právomoc správnych súdov.

Požiadavka „plnej jurisdikcie“ v zmysle Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd sa vzťahuje na veci tzv. súkromno-právnej povahy zodpovedajúce ustanoveniu § 7 ods. 1 OSP a vecí správnych sankcií (priestupky, správne delikty fyzických osôb - podnikateľov a správne delikty právnických osôb).

Ak teda správny orgán rozhodol vo veciach uvedených v § 250i ods. 2 OSP (občianskoprávných, pracovných, rodinných či obchodných alebo rozhodol o uložení sankcie), pretože podľa zákona má právomoc v takých veciach rozhodovať, súd nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správny orgánom, teda skutkovým stavom, z ktorého vychádzal vo svojom rozhodnutí správny orgán. Skutkový stav uzatvorí súd sám pred svojím rozhodnutím vo veci a to buď na základe zistení, z ktorých vychádzal správny orgán, alebo na základe opätovného vykonania dôkazov, ktoré už vykonal aj správny orgán. Súd však môže vykonať nanovo dokazovanie podľa druhej hlavy piatej časti OSP. Dôvod, pre ktorý súd vychádza zo skutkových zistení správneho orgánu, by mal vyplývať z dôvodovej časti jeho rozhodnutia. Tieto skutkové zistenia musia vyplývať z logického hodnotenia tých dôkazov, ktoré vykonal správny orgán, pričom súd ich hodnotí podľa § 132 OSP, ako by ich bol vykonal sám. Rovnako by mal súd zdôvodniť potrebu opätovného vykonania jednotlivého dôkazu už vykonaného správny orgánom.

V prípade nového dokazovania podľa Občianskeho súdneho poriadku sa účastníci i súd musia riadiť všetkými zásadami dokazovania pred súdom (§ 120 a nasl. OSP). O nariadení takého dokazovania súd rozhodne uznesením, aby bolo pre účastníkov zrejmé, že sú povinní označiť všetky dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pritom predmetom dokazovania by boli všetky skutkové otázky, akoby o nich žiadny správny orgán nekonal. Platí aj poučovacia povinnosť súdu podľa § 120 ods. 4 OSP, že všetky dôkazy musia účastníci predložiť alebo označiť skôr, ako súd vyhlási rozhodnutie vo veci samej. Vo veciach správneho súdnictva, najmä, ak je predmetom rozhodnutia uloženie sankcie za správny delikt je dôvodné súdu ponechať väčšiu možnosť vyhľadávania a vykonávania dôkazov, než navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, než by tomu bolo v konaní o bežných občianskoprávných záväzkoch.

Podľa § 250j ods. 5 OSP vo veciach uvedených v § 250i ods. 2 môže súd rozhodnúť rozsudkom o náhrade škody, o peňažnom plnení alebo o peňažnej sankcii, ak na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že o spore, o inej právnej veci

alebo o uložení sankcie má byť rozhodnuté inak, ako rozhodol správny orgán. Rozsudok súdu nahrádza rozhodnutie správneho orgánu v takom rozsahu, v akom je rozsudkom súdu rozhodnutie správneho orgánu dotknuté. Tento rozsah musí byť uvedený vo výroku rozsudku, pričom súd dotknutý výrok zmení. Súd rozhodne o trovách konania vrátane trov, ktoré vznikli v konaní pred správnym orgánom.

Krajský súd teda nepotupoval ani podľa zhora citovaných zákonných ustanovení a zásad. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania vychádzajúc z domnienky, že účastníci súhlasili s takýmto postupom, keď nereagovali na jeho výzvu z 27.3.2007 odoslanú však ešte pre vydaním zastavujúceho uznesenia č. k. 1S 394/2006-30 z 8. novembra 2007 uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. júla 2008 č. k. 6Sžo/23/2008, čím vzhľadom k ustanoveniam § 250i ods. 2 OSP a § 250j ods. 5 OSP v danej veci môžu vzniknúť i pochybnosti o splnení zákonnej podmienky na postup podľa § 250f ods. 1 OSP.

Na základe vyššie uvedeného berúc do úvahy skutočnosť, že kontrola dodržiavania predpisov, ktoré sú prijaté za účelom eliminácie rizika poškodenia majetku a zdravia spotrebiteľov, je opodstatnená, avšak s výškou uloženej sankcie sa krajský súd nijako skutkovo ani právne nevyporiadal ani ju náležitým spôsobom neodôvodnil, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave je potrebné podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 221 ods. 1 písm. f/ a písm. h/ OSP s poukazom na § 212 ods. 3 zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

V ďalšom konaní krajský súd vec znova prejedná a o nej rozhodne, pričom ohľadom výšky uloženej pokuty sa musí náležite vypořadať s námietkami žalobkyne vznesenými v žalobe i v odvolaní, a to s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu ako aj s prihliadnutím na citované zákonné ustanovenia § 250i ods. 2 OSP a § 250j ods. 5 OSP a zhora uvedené zásady.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 a § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Podľa § 250ja ods. 4 a § 226 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP v ďalšom konaní je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 23. septembra 2009

**JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth